

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi ve Umum Neşriyat
Müdü: **HASAN RASİM US**
Basıldığı yer: **VAKIT MATBAASI**
Ankara Caddesi VAKIT Yarı

23
ŞUBAT 1940
CUMA

Numara: 171 Sene: 2
Tel. 23872 - Posta kutusu 214

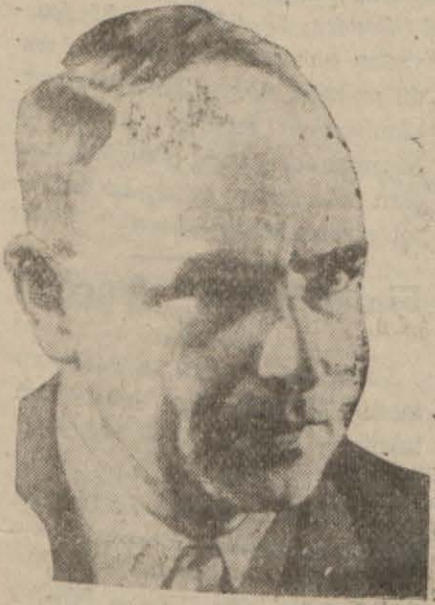
2 mühim haber:

Şimaldeki İngiliz filoları Almanya ve Sovyet Rusya'da endişeler uyandırdı

Londra, 23 (A.A.) — Şimal Denizinde Finlândiya sahilleri açığında mühim İngiliz deniz kuvvetleri bulunduğuna dair verilen haberler Moskovada ve Berlinde endişeler uyandırmıştır. Bitaraf memleketlerde bulunan İngiliz gazete muhabirleri bu endişeleri tebarüz ettirmekte ve İskandinavya'da hâdiselerin büyük bir süratle inkişaf ettiğini kaydeylemektedirler.

Finlândiyada olduğu gibi Sovyetler Norveçte bir komünist hükûmeti kurmak istediler

Roma, 23 (Hususî) — İtalyan gazeteleri Oslodan aldıkları mühim bir haberi büyük başlıklarla neşretmektedirler: Norveç hükûmeti, Sovyetler tarafından Finlândiyada kurulan komünist hükûmete müşabih bir teşekkülü meydana çıkarmıştır. Yapılan tahkikat, bu teşekküle mensup ve Sovyet Rusyadan direktif alan komünistlerin Finlândiyaya yakın bir kasabada hükûmet kuracaklarını göstermiştir.

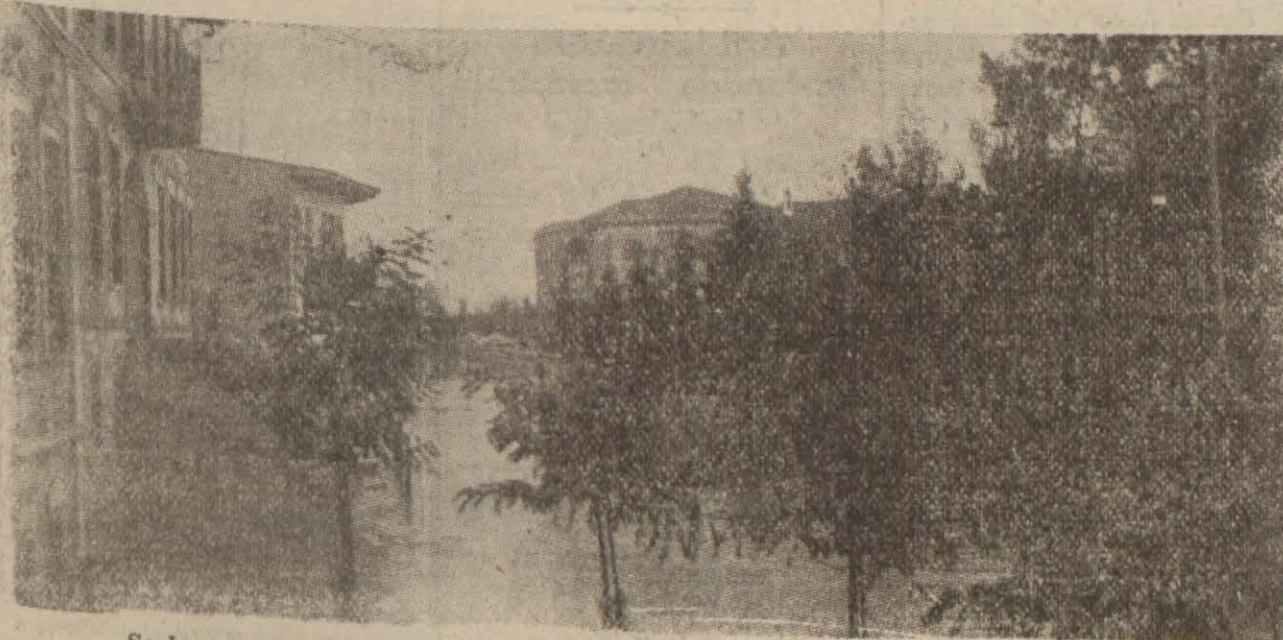
Otto Strasser

HITLER VE Strasser

Dün Hitler'in en yakın dostu, bugün
en büyük düşmanı tarafından

İFŞAAT!

Fransızca Lö Jurnal gazetesi, bir zamanlar Hitlerin en yakın mesai arkadaşları arasında bulunurken şimdi onun en müthiş düşmanı olan Otto Strasser'in, Hitlerin hususiyetleri hakkında yaptığı ifşaati neşretmektedir. "Hitler ve ben" ismini taşıyan bu yazıları bugünden itibaren iktibasa başlıyoruz. (2 inci sayfamıza bakınız.)

Seyhan nehri kıyılarındaki mahalleler, geçen feryezanlardan birinde sular altında...

Seyhan, taş- mağa başladı

Karadeniz, Marmara ve Ege denizlerinde, şehrimizde ve Trakya'da şiddetli fırtınalar hüküm sürmektedir. Vapurların seyrüseferi intizamını kaybetmiştir. Birçok yolcu vapurları hareketlerini tetir ederek fırtınanın geçmesini beklemektedirler. Fırtına şehrimizde de tahribat yapmış, Ankara caddesinde Acımusluk sokagında Çiftesaraylar

bahçesine çıkan yolda bazı duvarlar yıkılmıştır. Trakya'daki telgraf, telefon direklerinin bir kısmı fırtınadan devrildiğinden hatlar arızaya uğramıştır. Bugün Adana muhabirimizden aldığımız bir telgraf, Seyhan nehrinin taşmağa başladığını, vilâyetçe tedbirler alındığını bildirmektedir.

Danimarkanın merkezi Kopenhag'dan bir manzara

İskandinav hariciye nazırları yarın toplanıyor

Şimalliler bo- yun eğecek mi

Almanya, Finlândiyaya yardım edecek olan devletlerin aynı felâkete maruz kalacaklarını Skandinav hükûmetlerine bildirmiş

Entransjyan gazetesi siyasi muharrirlerinden Piyer Şakar, harb karşısında şimal memleketlerinin vaziyetini tetkik eden bir

yazı neşretmiştir. Bilindiği gibi, İskandinav hariciye nazırları yarın Kopenhagda mühim bir toplantı yapacaklardır.

İngiliz bahriyelilerinin Altmark gemisine hücum edip İngiliz ticaret bahrîye tayfalarını esaretten (Devamı 2 inci sayfada)

Bir Amerikan tayıre postası İngiliz kuvvetleri tarafından zaptedildi

Vaşington, 23 (A. A.) — Klipper tayyare postasının 18 ikinci-kânun tarihinde zaptedilmesi, kongre infiratçıları mahafilinde bir acılaşma memnuniyetini tevlid etmiştir. Demokrat âyandan B. Truman, bu hâdiseden bahsederek A. merikan tayyarelerinin Bermud adalarına uğramaktan vazgeçmeleri lâzım olduğunu beyan ve mukabelebilimsil tedbirlerine müracaat edilmesini iltizam etmiştir.

B. Pitman, İngiliz memurlarının kaçakçılığın önüne geçmek için Amerika postasını muayene etmelerinin doğru olduğunu beyan, yalnız İngilizlerin bu hakkı istimalde ifrata varmış olduklarını ilâve etmiştir.

Molotov Bulgaristanın yeni Moskova elçisini kabul etti

Moskova, 23 (Radyo) — Sovyetler Birliği hariciye komiseri Molotov, dün yeni tayin edilen Bulgaristan Moskova büyük elçisi Todor Hristovu kabul etmiştir.

İran Şahının doğum yıldönümü

Berlin, 23 (Radyo) — Tahran'dan bildiriliyor: İran hükûmeti bugün Şehinşah Rıza Pehlevinin tahta çıktığının 9 uncu yıldönümünü kutlamaktadır. Bu münasebetle Tahranda büyük şenlikler yapılmaktadır.

Graf Spe'yi yenen İngiliz bahriyeliler Bugün Londrada merasimle karşılandılar

Londra, 23 (Radyo) — Alman harp gemisi Graf Pon Spe ile harbeden İngiliz harp gemileri Ajaks-la Ekseter bugün Londrada büyük bir merasimle karşılanmışlardır. Harp gemileri mürettebatına misli görülmemiş bir istikbal yapılmıştır.

Londranın bayraklarla donatılmış en işlek caddelerinden geçen İngiliz bahriyelileri belediye sarayında Londra belediye reisi tarafından karşılanmışlardır. Belediye reisi şereflerine bugün bir öğle ziyafeti verecek, ziyafette İngiliz Başvekili Çemberlayn da hazır bulunarak kahraman İngiliz bahriyelerine hitaben bir nutuk söyleyecektir.

HITLER ve BEN

İfşaatı yapan:
**OTTO
Strasser**

**Üçüncü Rayh'ın
şeflerini dehşetinden
titreten
bir cemiyet!**

- 1 -

"Onu bana diri getiriniz!,"
Siyah cephe şefi olan Otto Strasser'in bugün hâlâ hayatta bulunmasına sebep olan Hitlerin bu emridir.

Eski bir Baviera ailesinin çocuğu olan Otto Strasser, 30 haziran 1930 da nasyonal sosyalist partisi şefleri arasında yapılan katliâm- da öldürülmüş bulunan Gregor Strasser'in erkek kardeşidir.

Beş sene Hitlerin yakınında yaşamış olan bu adam zamanla, Hitlerin doktrininde Almanları e. sarete ve Almanyayı yeni bir Avrupa harbine sürükleyen hataları görerek ondan ayrılmış ve esrarengiz bir teşekkül olan "Siyah cephe," cemiyetini kurmuştur. Bu cemiyet hâlâ bugün de Almanyada üçüncü Rayhm şeflerini dehşetten titretmektedir.

Senelerdenberi Gestapo tarafından takip edilen, en müthiş tu. zaklara düşürülmek istenilen bu adam gayet romanesk, tehlikeli ve maceralı bir hayat geçirmektedir. O Hitleri tanımıştır. Ve, etrafını saran efsanelerden sıyrarak onu olduğu gibi göstermektedir. Hitlerlerin hayatını ve şeflerinin gizli aşklarını ifşa etmektedir.

Bu yazı, Strasser'in "Hitler ve ben," isimli kitabından bir fasıldır. Bu faslında bir darbe hükümeti nasıl hazırlayıp da muvaffak olamadıklarını şöyle anlatıyor: "Münih'ten emir geldi. Her şey bu akşam için hazırlanacak. Erkek kardeşimin yaveri olan Haynrich Himler onun bürosunda heyecan. dan adeta bunalmış bir halde hazır ol vaziyetinde duruyordu.

— Hitlerin emirleri!
— Pekî!

Haftalardanberi, bilhassa 1923 senesinin nisan ayındanberi Hitler sık sık şu sözleri söylemişti:

"Bir Mayısta kızullar nümayişlerini ancak benim cesedimle çığnedikten sonra yapabilecekler!," İraata geçmek saati gelmiş benziyordu. Komünistlerin son hareketlerine sağlarm kat'î darbe indirmeleri lâzımgelen gün gelip çatmıştı. 30 haziran günü sabah. tan akşama kadar şu küçük Lands. hut gebrinde gizli ve esrarengiz hazırlıklar yapıldı. Yukardan aşağı Bavaryanın her tarafına emirler dağıldı. Gregor'un üç şecedenberi hazırıladı. S. A. lar yeni bir Almanyaya teahhetmek için hazırlanmış bulunuyorlardı.

Bavyerada gizli silâhların saklanması olduğu ve sabırsız ellerin bunları yavaş, yavaş okşadığı hiçbir ev yoktu; herkes kıyma bekliyordu. Garajlardaki bütün otomobiller bütün kamyonlar hükümet darbesi yapmağa hazırlananların emrine intizar ediyordu.

BÜYÜK SAHNELE

Gece olunca Landshut erkekleri başlarında çelik miğferlerle yürümeğe koyuldular. Hepsî hakî renginde giyinmişlerdi. Fenerlerle aydınlanan kamyonlar yollarda bir sıra halindeydiler. Dahav'dan Münih'e doğru gidiyorlardı. Gregor bu üç bin kişiyi kumanda ediyor. da Birdenberi gecenin içinde seri otomobillerinin motor sesleri ve ılgıdak gibi yanan fenerleri göründü. Gregorun adamları: — Polisler geliyor! Diye kulak-

tan kulağa fısıldadılar.

Nihayet arkadan gelen seri otomobiller bizimkilerle yetiştiler. Ve onların şeflerinin otomobili Gregor'un otomobilinin yanında stop yaptı. İki kuvvetin şefi şimdi karşı karşıyaydılar. Gregor onu gö. rünce:

— Sen mısın, dedi. Nereden geliyorsun!

— Senin gibi Landshuttan geliyorum.

Bu cevabı veren müfâzım Jorj Höflerdi. Kız kardeşimiz Olga'nın kocası. Muvazzaf hizmetten ayrıldıktanberi polise geçmişti.

— Fakat sen nereye gidiyorsun?

— Diye Gregor tekrar sordu.

— Senin gibi Münih'e gidiyorum.

— Bizimle beraber mısın, yoksa bizim aleyhimize mısın?

— Bilmiyorum. Emirlerimizi Münih'te alacağız.

Bir ara enisteyle kaymbrader birbirlerinin yüzüne baktılar. Biri si iri, dev gibi adaleli sarışın bir adamdı. Öteki daha ince olmasına rağmen bronz yüzünde azim ve cesaretin izleri vardı.

Gregor filosofane bir eda ile:

— Yarm görürüz! dedi. Ve Höfler onun elini sıkarak:

— Allah tall açıklığı versin! tomenlisinde bulundu.

Polis otomobilleri süratle yollara devam ettiler. S. A. ların kamyonları daha ağır bir seyirle aynı istikamete doğru gidiyorlardı. Bilâhare hem Höfler, hem de erkek kardeşim, birkaç ay sonra trajik bir hatimesi olmuş bulunan bu hikâyenin birçok taraflarını anlatılar. Gregor bana 1 mayıs gününün tafsilâtını anlatırken:

— Meğer bu bir son provaymış! Diyordu.

Ben ona, baş aktör Hitlerin kötü rol yapmış olduğunu söyledim. Züm zaman omuzlarını silkiyor ve: "Sen ne anlarsın?" demek istiyordu.

(Devamı var)

OGLE VE AKSAM gazetelerinde gördüklerimiz!

Haber SON HAVADISLER
AKSAM POSTASI

İngiliz tarihçi Vels'in beynelmîl bir münakaşa mevzuu olarak Deyli Herald gazetesinde neşrettiği Yeni Hukukubeser Beyannamesinden bahsederek, umumî harbetten sonra Almanyaya gibi bazı memleketlerde "Ferd devlet iğindir" zihniyetinin insanlık âlemini tehdid ettiğini kaydediyor ve şöyle diyor:

"Hitlerin açtığı harbetten sonra bir ikinci zihniyet öyle bir safha. ya girmiştir. Hayat sahâsi denilen bu safha (küçük milletler büyük milletler içindir) şeklinde ifade edilebilir. Onun için ferdlerin insanlık hukuku hakkında yeni bir hudud çizilirken bu ikinci zihniyetin tehlikesini de unutmamak lâzımgelir."

AKŞAM

Necmeddin Sadak, son Fransa seyahatinde gördüğü Strazburg şehrinin korkunç tenhalığından bahsetmektedir. Bütün şehrin bombos olduğunu söyleyen muharrir, dükkân sahiplerinin vitrinlerini bile boğaltmağa lüzum görmeden kapatıp kaçmış olduklarını anlatıyor ve zafere inan âlameti olarak bir vitrinde şöyle bir levha okuduğunu kaydediyor:

"Dükkanımız zaferden sonra açılacaktır."

Son Posta

Selim Ragb, "Slyaset âlemi" sütununda son hâdise dolayısıyla çıkan ihtilâfı tetkik etmekte ve Norveç'in vaziyetini öra ile çekik ar. anda kalmış bir demir parçasma benzetmektedir.

İskandinav hariciye nazırları yarın toplanıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)
kurtarıları Almanyanın hiddetini celbetmiştir.

Almanya yeniden bitarafı, bil. hassa Norveç'i tehdide başlamış. tir. Halbuki Oslo'nun Bergen'de geçen hâdisede takındığı vaziyet kat'iyyen Almanların aleyhinde de. ğildi. Resmi makamat kontrola ihtiyâç hissetmeden Altmark gemisinin süvarisine inanmışlar ve ona yoluna devam için müsaade vermişlerdir. Ve norveç bahriyesi res. mî makamlarının yeni ve ciddi bir kontrolu ikinci defa olarak yapma. ğı kabul etmediklerinden dolayıdır ki İngiliz zirhlıları harekete geçmişlerdir. Bu hareketin çok i. sabetli bir hareket olduğu, çünkü Altmark süvarisinin kendi adamlarını karaya çıkardıktan sonra gemiyi İngiliz esirleriyle birlikte ba. turmağa karar vermiş bulunduğu meydana çıktı.

Acaba Norveç'in bu suretle hare. ket etmesinin sebepleri nelerdir?

Bu suale hiç korkmadan şu ce. vabı verebiliriz: "Almanya korku. su!,"

Esasen İsveçin de Finlandiyaya askeri yardım yapmamasına ve kendi topraklarından yabancı kuv. vetlerin geçmesine mâni olmasına da aynî korku sebep ve âmîl ol. mustur.

Halbuki milletler cemiyeti, âzâ milletlerden hepsinin Sovyet Rus. yanm taarruzuna uğrayan Finlân. diyaya yardım etmesine karar vermişti. Ve paktın 16 mıcı mad. deside de bir taarruza uğrayan mil. lete yardım için giden askeri kuv. vetleri toprağından geçiren bir memleketin meşru bir hareket ya. pacasını açıkça tasrih etmekte. dir.

Fakat Berlin gayriresmî bir ge. kilde Finlandiyaya yardım edecek olan devletlerin aynı felâkete mar. uz kalacaklarını Skandinavya pa. yitahtlarına bildirmiştir.

Hariciye nazırları, bu cumartesi günü (yarın) Kopenhagda topla. nacak olan Skandinav devletleri artık bu vaziyet karşısında sarîh ve kat'î bir vaziyet almak mecbu. riyetindedirler.

Ya Berlin - Moskova şantajı karşısında boyun eğecek ve Çeko. slovakyanın vaziyetine düşecek. lerdir, yahut da mukavemet ede. rek, kanlı bir cidal pahasına da ol. sa şeref ve istiklallerini koruya. caktırlar.

Mart ayı yaklaşıyor. Bu ay Hit. lerin parlak darbeleri için intihab ettiği aydır.

Bu mart ayı bize ne getirecek? Tahtelbahar harblerinde daha bü. yük bir giddete geçilmesini mi? Bu muhakkaktır. Fakat kâfi de. ğildir.

Yeni bir askeri taarruz mu?... Bu da büyük bir macera addedile. bilir!..

Yeni bir diplomatik taarruzu ve bitarafı üzerinde bir tazyik, da. ha muhtemel görünüyor. Bitaraf. ları Sovyet - Alman safına almak ve mütefiklerin Almanyaya karşı abluhasını kırmak için çalışmağa sevk etmek... İstedikleri budur.

Fakat bitarafı hakm ve ada. letin hangi tarafa olduğunu bili. yorlar. Onlar mütefiklerin kaza. nacaklarından emindirler. Bundan daha fazla da Almanyaya yapılan her tavizin daha yeni ve daha ge. niş bir tavize ve bütün bunların da tam bir esarete yol açtığını misallerle görmüşlerdir.

Buna mukabil onlar mütefik. lerin harb sebeplerinin Avrupa'nın haritasını yeniden değiştirmek ga. yesi olmadığını biliyorlar. Onların gayesi Sovyet - Cermen hegemon. yasını dünya yüzünden kaldırmak ve hürriyetlerini kaybeden millet. lere hürriyetlerini iade etmektir.

Ruzvelt Üçüncü defa Cum. hurreisi olacak mı?

Vaşington, 23 (A. A.) — Ruz. veltin gayubetli mumalleyhin üç. üncü defa olarak reiscumburılı. ğa intihabı hakkındaki münakaşa. ların hızmı azaltmamıştır. Bu m. nakasalar iki parti arasındaki in. tihab mücadelesinin hâkim unsu. runu teşkil etmektedir.

Demokratlar Ruzvelt tekrar in. tihab edilmeği kabul ettiği takdir. de kendisine karşı hiçbir demok. rat namzet çıkarılmıyacağına iti. raf etmektedirler. Reiscumhur muavini Garner tarafından açılan mücadele kendiliğinden nihayet bulacaktır.

Siyasi mahfellerde Ruzvelt ta. rafından verilecek kararın Avru. pa hâdiselerine bağı olduğu söy. lenmektedir. Reiscumhur beynel. mîl meselelerin kendisinin başlı. ca megalesini teşkil ettiğini ve her seydin evvel bu meselelerle alakadar olduğunu saklamamakta. dir. Bundan başka reiscumhur an. cak tekrar intihab olunduğunu saklamamaktadır. Bundan başka Reiscumhur ancak tekrar intihab edileceğinden emin olduğu takdir. de yeni bir intihab mücadelesini göze alacaktır.

Avrupa vaziyetinin hafızan ve. ya temnuza kadar Amerikan ef. kârı umumiyesinde Ruzveltin mem. leketin mukadderatını idareye de. varı etmesi lâzımgeldiği kanaati. ni husule getirecek kadar inkişaf etmesi lâzımdır.

Garp cephesinde topçu döellosu

Berlin, 23 (Radyo) — Alman başkumandanlığından tebliğ edil. miştir:

Garp cephesinde oldukça şiddet. li topçu çarpışmaları olmuştur. Alman tayyareleri Fransız top. rakları üzerinde keşif uçuşları şiddetle devam ediyor. İngiliz ka. rakol gemilerinden biri daha Al. manlar tarafından batırılmıştır.

İsveçle bir casus!

Oslo, 23 (A.A.) — Oslo mah. kemesi Riştenberg isimindeki eski bir bahriye zabitanı muharip dev. letlerden biri lehinde casusluk yap. tığı için iki sene hapse mahkûm etmiştir.

EN SON DAKİKA Heligoland üssü bom. bardıman edildi

Londra, 23 (Radyo, saat 18) — İngiliz hava kuvvetleri, salı. çarşamba gecesi Almanyanın Heligoland üssündeki harp gemilerini bon bardıman etmiştir. Üç Alman avcı tayyaresi İngiliz tayyarelerin. den birine karşı ateş açmış, fakat bir netice alamamışlardır. İngiliz tayyareleri tiserine salimen dönmüşlerdir.

Tayyare'ler iki Norveç vapurunu batırdı

Londra, 23 (Radyo, saat 18) — Alman tayyareleri bugün şimal denizinde faaliyette bulunmuşlar ve yine bir çok bitaraf memleketler zarar görmüştür. Bu arada iki Norveç vapuru taarruza uğramış, bun. lar 1500 tonluk bir vapur batmaya başlamış, diğeri batmıştır.

Alman Erkânihar. biye Reisi

Lehistandaki Alman kıtalarını teftiş etti
Belgrad, 23 (Radyo) — Kra. kovdan bildiriliyor:

Alman erkânharbiye reisi bu ayın 19 ilâ 22 arasında Lehistan. daki Alman kıtalarını teftiş etmiş Krakovdaki askeri talim ve hazı. rlık çalışmalarına iştirak etmiştir. Neticelerden çok memnun kalan Alman erkânharbiye reisi, orada. ki Alman zabıtları tebrik ve tak. dir ederek demiştir ki: "Gördüğüm vaziyetten çok memnunum, böyle devam edin ve silâhlarınızı daima keskin tutun."

Sosyalist şefleri toplan. tısına İngiltereden gidenler

Londra, 23 (A. A.) — Str Alter ve Veygand Ben'in de dahil bu. lundığı amele partisi zıamdar. larından mürekkep bir hevet Fran. sız sosyalist şeflerle yapılacak bir toplantıda hazır bulunmak üzere dün Parise hareket etmişlerdir.

Prens Pol İtalya maarif nazırına ziyafet verdi

Belgrad, 23 (A. A.) — İtalya maarif nazırı Bottal "İtalya evi" ni ziyaret ettikten sonra dün har. ciele nezaretine giderek nazır Markoviq tarafından kabul edil. miştir.

Saat 13 te naib prens Pol Bot. tal'nin şerefine Beyaz sarayda bir öğle yemeği vermiştir. Öğleden sonra Belgrad'da faşist kültürü enstitüsü merasimle açıl. mıştır.

Aşil kruvazörü Okslandda merasimle karşılandı

Oksland, 23 (A.A.) — Grai Şpenin galiplerinden Aşil adında. ki İngiliz kruvazörü, bu sabah bu. raya gelmiş ve kesif bir halk küt. lesi tarafından çılgınca alkışlan. mıştır. Kruvazörün zabitan ve müret. tebatı şerefine büyük bir nümayiş tertibi mutasavverdir.

BAHARDA KOPACAK KIYAMET Loyd Corc'un mühim bir makalesi

Târîfyede ilk defa neğri halda gazetemize verilen bu mühim makaleyi

Yarınki Haberde okuyunuz

Belçikada tuğyanlar

Brüksel, 23 (A.A.) — Karlarm süratle erimesi Strond ve Liyej mintakalarında tuğyanlar husule getirmiştir. Hasarat mühizdir.

Sovyet donanması erkânharbiye reisi

Londra, 23 (A.A.) — Mosko. vadan haber almdığına göre, res. mî mahafil, Sovyet donanması erk. ânharbiye reisinin tayyare ile Murmanska gitmiş olduğuna dair olan haberleri ne tekip ne de te. yit etmemektedirler.

Finlândiyaya yardım günü

Paris, 23 (A.A.) — Mebusan meclisi, Finlândiyayı mütefikkan takdir ve tekim ederek hükümeti bir "Finlândiyaya yardım millî günü" ihdasına davet eden bir tek. lif kabul etmiştir.

Macar ajansının bir teklizi

Budapeşte, 23 (A.A.) — Macar Telgraf ajansı, müsellah Macar lejyonlarının Finlândiyada harbet mek üzere Macaristandan hare. ket etmiş olduklarına dair olan haberleri katî surette tekip et. meğe mezuundur.

Holanda üzerinde meğul bir tayyare

Lahey, 23 (A. A.) — Resmen bildirildiğine göre bir tayyare da. fil batarya, bu gece Amsterdam en cenubunda tabiiyetleri meğul bir veya birkaç tayyareye karşı ateş açmıştır.

İngiliz sahillerinde hava harpleri

Londra, 23 (A.A.) — Kralliyet hava kuvvetlerine mensup tayyareler dün cenubu garik sahilî ağında silâh sesleri iştirak denize açmışlardır. Tayyareler bir müddet sonra, tah. min edildiğine göre, Alman tayya. relerine hücum edip geri püskürt. tükten sonra avdet etmişlerdir. Du. yulan silâh seslerinin "apurlara yer. tetirilen tayyare dafil toplanmı a. teginden fleri geldiği zannedilmekte. dir.

DÜŞÜRÜLEN ALMAN TAYYARELERİ

Londra, 23 (A.A.) — Dün düşürü. len iki Alman tayyaresinden biri şimal denizinde İortumberland sahillerinin 10 mil ağığında görölerek İngiliz tay. yareleri tarafından 30 millik bir me. safede bulutlar arasında takip edil. dikten sonra tahrip edilmiştir. Atı. lan kurgunlara delik değık olan tay. yare tepedü denize düşmüştür.

"Henkel" markalı olan diğey tay. yare ise İezok sahiline düşmüştür. "Spittfires" tipindeki tayyarelerin ta. kibine uğrayan Alman tayyaresi mo. türünde husule gelen bir arıza dolay. sı ile immiştir. Mürettebatı e. sir olmadan evvel tayyareyi yakmış. tir.

BİR BALIKCI GEMİSİ BATIRILDI
Londra, 23 (A.A.) — Resmen bil. dirildiğine göre, Flisayr adındaki mü. sellah balıkçı gemisi, Alman tayya. releri tarafından batırılmıştır. İki za. bit ile 19 tayfa kayıptır. Sağ olarak yalnız bir kişi kalmış olduğu söy. le niyor.

Bir komplot keşfedildi, Bir dansözün tevkif ettiler!

Harp!

Harp yalnız hudutlarda, si- perlerde olmuyor... Harp yalnız denizlerde, zirhlar, tahitbahir- ler arasında olmuyor... Mayınlarla yapılmıyor...

Harp yalnız havalarda birbir- lerle çarpışan çelik kartallar a- rasında değil... O halde?

Asıl harbi, görünmeyen asker- ler, casuslar yapıyorlar. Bu casuslar kâh erkek, kâh es- rarengiz bir kadın şeklinde, şe- hirden şehire giderek en sıkı ka- pıları zorlayarak ve askerî plânla- rı çalışıyorlar.

Casus harbi! Şahsiyetleri belli olmayan, hayatları baştan başa bir dram olan bunlar, ölümü ön- lerine katarak harp ediyorlar.

Hiç beklenmediği anda böyle bir maceraya katılmış olan bir gazeteci, Alber Surdeval adında ki bir fedaî size, geçmiş olduğu heyecanlı günleri, bir dansözün, bir kadının ölümü nasîl mücadele ettiğini, anlatacağıdır.

* * *

Asyadan ayrılıyorum. Tran- satlantik, Kızıldeniz'in sakin sularını yararak ilerliyorum.

Hâlâ şarkta bulunuyorum.

Esrarengiz ve füsün dolu şark- ta!

Buradan bir an evvel ayrılmak istiyorum

Nerede ise Süveyş kanalı gözü- kecek. Senelerdenberi arzuladığım Avrupaya tekrar kavuşaca- ğım.

Acaba Avrupayı ne şekilde gö- receğim? Müttefiklerin Almanlar- la harp ettiklerini biliyorum....

İki tarafı çöl olan kanalıns ses- sizliği insanı heyecanlandırıyor. Ta uzaklarda Sina tepesi göklere doğru yükseliyor.... Lâkin dedi- ğim gibi, çölün arasında uzanan

bu mavi kanalın monotonluğu ve sessizliği içinde ilerleyişimiz ben- de bir hüznün yaratıyor.

Akşam oluyor. Güneşin kaybolmasıyla beraber sıkıntımız da kayboluyor. Herkes harbi düşünüyor.

Portsaide, İngiliz entelicens servisine mensup zabıterle çik- sıyorum.

Portsaid'de büyük bir Sovyet - Alman casus şebekesinin bulun- duğunu ve kanalın bir kısmını u- çurmak istediklerini öğrenmiştik.

Binbaşı Levis bana Suriye ve Filistin'de bulunan adamlarından, Sovyet ve Almanların, müttefik- lerin münakale yollarını tahrip etmek istediklerini ve Süveyş ka- nalını tıkmak niyetinde oldukla- rını haber aldığını söyledi. Ve ilâ- ve etti:

“Casusların kim oldukları öğrenilmişti.”

Binbaşya sordum:

“Acaba nerede bulundukları malûm mu?”

“Aldığımız bazı malûmata göre Portsaid'de bir barda! Mr sır polisi orasını nezaret altına aldı, bizim gelmemizi bekliyor- lar.”

Fazla bir şey konuşmuyoruz. Karanlıkla beraber gökteki yıl- dızlar teker teker parlamaya başlıyor....

İşte, kokulu bir gecede Asya- nın en büyük limanlarından biri. Kahire, Marsilya ve Tunusla rad- yo ile görüştükten sonra şehrin içine daldık.

Etrafımızı “bahşış” isteyen di- lenciler çeviriyor.

Mısır polisinin nezareti altın- da olan bara gidiyoruz. Bir polis memuruna barın yolunu soruyo- ruz.

Bizi dikkatle süzdükten sonra

tarif ediyor. Bar, en kötü mahal- lelerden birinde.

Dar sokaklardan geçiyoruz.. Yarım saatlik bir yürüyüşten sonra pis ve çamurlu bir sokağa geldik.

Aramızda bulunan bir arkadaş lâtifede bulundu. Hiç birimiz gül- medik. Hayatlarımızı tehlikeye koyduğumuzu biliyorduk.

Karşımıza bir çocuk çıktı.

“Barı mı arıyorsunuz? Sağ- tarafta, ışık bulunan üçüncü kapı....”

Bunları söylemesi ile karanlık- larda beyaz bir hayalet gibi kay- bolması bir oldu.

Herkes, cebindeki silahını son- defa olarak yokladı. İşte bar!

Cigara dumanı dolu bir salon; yastıkların üzerinde uzanmış A- raplar; köşede iki, üç çalgıcı ve ortada dolaşarak hizmet yapan şişman bir kadın.

Bizi görünce kapıya yaklaştı. Turist olduğumuzu anlatmak için elimizden gelen her şeyi yapıyo- ruz.

Sırtarak bizi içeriye aldı... Giriyoruz. Oniki yaşlarında bir çocuk bize masa ve iskemle geti- riyor... Çalgı bizim şerefimize! çalmağa başladı.

Arkadaşlarımızın vaziyeti beni hayrete düşürüyor. Barın kırk yıllık müdavimle gibi hareket ediyorlar.

Gözleri bardaklarına dökülmek- te olan köpüklü suda.... İçmek istemiyoruz, herbat bir içki!

Levis hiç bir kelime söylemi- yor. Kapiy, müşterileri tetkik etmekle meşgul.

İngilizlerden biri, sefinden emir almış gibi ellerini çarpıyor. Bize bakan şişman kadına: “Raks, raks. istiyoruz!”

Kadın anladı.

Biraz sonra çalgı başladı; Dan- söz salonun ortasına doğru iler- ledi.

Pullu bir elbisesi var Ayaklarına bakıyo- rum. Kirlenmiş.. Göz- lerimi yavaş yavaş kaldırıyorum. Dansö-

zün yüzünü merak ediyorum.

Hayret! Bu kirli dekora, hiç yakışma- yacak derecede güzel bir yüz!

Hatlar ince ve muntazam; iri ve siyah gözlerinde hüznün var; başı fevkalâde güzel.... Bu ka- dının güzelliği karşısında her şeyi unuttur gibi oldum....

Dans etmesini bilmiyor; halin- den belli.

Ayak sallayışları, gövdesini sağa sola çevirmelerine hiç ehem- miyeti yok; güzelliği kâfi.

Gözlerimi dansözün yüzünden

ayırımıyorum.

Gizli harp işte şimdi başladı. Levis cebinden bir kârne çı- kararak acele acele karıştırdı.

Güzel siyah gözlerle tekrar ba- kıyorum! Onlar da bana bakı- yor.... Hüznün dolu bir bakış....

Hafifçe tebessüm ediyorum; gözler üzerinden derhal ayrıldı; dumanların arkasına çekildikçe yüzünün kızardığını görüyorum.

Levis, tesadüfen! Kapıda bulu- nan ve tesadüfen! Tanıdığı bir polise işaret etti.

Polis, silahını eline alarak bar- kapısının önüne dikildi.

Levis bize dönerek:

“Beni takip ediniz” dedi.

Artistlerin girip çıktıkları ma- halle doğru ilerledik.

Karel, mutfak kapısına yak- laştı, öbürü ise bir perde ile ör- tülü bulunan bir locaya girdi.

Bunu gören şişman kadın bize tehdidkâr bir tavırla:

“Sırs, sırs, not this way” (Baylar, baylar, o yoldan değil) diye homurdandı.

Levis dinlemiyor.

Artistin o an çıplak bulunduğu soyunma odasına girdi bile.

Artiste bakmadan köşedeki do- laba doğruldu.

“Eğer bir şey çalmak niye- tinde iseniz polisi çağırırım!”

Artist, kalın bir sesle ve Suriye şivesi ile konuşuyor.

Levis omuzlarını kaldırmakla iktifa ediyor.

Dolabın kapısını açtı:

“Dikkat!”

Levis anî olarak döndü; kaldr- nın elinde parlayan nikel tabanca- yı gördü. Şarl, bir tekme atarak, silahı artistin elinden düşürdü.

Artist haykırdı. Eli berelen- mişti.

Levis bana dönerek:

“Alber, şu kediye kolların- dan tutunuz, niyeti bozuk” dedi.

Cebinden kelepçeleri çıkardım. Artistin kollarını geriye çevire- rek bileklerine kelepçeyi geçir- dik.

Güzel çıplak vücudu hiddeten titriyor ve bize Arapça bir şeyler homurdanıyor; rahakkak tahkir ediyor.

“Olga Feodorevna, arapça size yakışmıyor, gürcü lisanla konuşunuz ve bizi rahat bırakı- nız!”

Bu sözler tesirini derhal göster- di. Kadın sustu ve bize korku ile baktı.

Vücudu, bu sefer, korkudan titremeğe başlamıştı.... Karşısın- da bulunan sakın, soğuk, adamlar- ın entellicens servis zabıterleri olduğunu anlamıştı.... Ağlama- ğa başladı.

Levis dolabın her tarafını dik- katle gözden geçirdi. Fakat bir şey bulamadı.

“Halo patron, kapıya kayı- ya bakınız!”

Levis dolabı bırakarak kapıya doğru yürüdü.

Üzerinde asılı olan Tunus işi bir seccadeyi muayeneye başladı.

Çakısını çıkararak halıyı dik- katle kesince halı düştü ve kapı- da çivilerle raptedilmiş bulunan bir ciizden meydana çıktı.

Vesikalara sür'atle göz gezdir- di Mısırdaki Sovyet şebekesinin artık elimizde olduğu anlaşıl- yordu.

Salondan acı haykırıslar yük- seliyordu. Olganın üzerine bir manto atarak, o önde biz arkada- salona girdik.

Çalgıcılardan bir tanesinin kanlar içinde yerde yattığını gör-

(Devamı var)

dük. Bir diğeri, elindeki bir is- kemleyi sallamakta devam edi- yordu.

Bizi görünce:

“Siz içeride meşgulken bun- lar silâhla arkanızdan hücum et- mek istediler” diyerek iskemleyi yere bıraktı.

Levis zabıta kuvvetini çağır- mak üzere idi ki acı bir hicrâk duyuldu.

Mısırdaki bulunan Sovyet şeb- kesini istemiyerek ele veren bu güzel gürcü dansözü yere uzan- mış, son nefesini veriyordu....

Levis:

“Vay canına, ölmemeliydi. dedi. Ağzından bir şey öğrenemi- yeceğiz!”

* * *

Portsaidin bu güzel dansözünü ebediyen susacaktır; onu kurtar- mak için Şarl ile beraber boş ye- re uğraştık.

Ölürken bize bakan hüznünlü gözlerini imkânı yok unutamaya- cağız. Bu gözler bir çok geceler rahatımızı kaçırdı.

Fakat Levis ve arkadaşlarımızın cesareti sayesinde Süveyş kanalı kurtarıldı. Birkaç saat sonra, Mısır zabıtası Portsaid, Süveyş ve İsmailiye'yi tarayarak oraların casuslardan temizledi. Hep o gü- zel gürcü dansözü sayesinde.

Şimdi siz kafanızda düğümlenip kalan bir çok noktalara bu yazımda cevap bulamadığımız için üzülecek ve bana soracak- nız. Meselâ Çantaman kapı arka- sındaki halının altında bulundu- ğunu nereden anladınız?. Dansözü kim öldürdü?. Gibi. Maalesef bunları söylemeğe salâhiyetim yok.

ALBER SURDEVAL

Yazan: PHILIP WYLIE

Millzeeden çeviren: H. MÜNİR

15

— Ne gibi zehirler bu tesiri yapar dersin?

Fayli, gözlerini Holli'ye çevi- rerek:

— Siz her halde bilirsiniz, de- di. Ceri'nin evinden aldığınız ki- tapgibi eserler okuduğunuza ba- kılırsa, muhakkak bilirsiniz. Bu zehirlerden en tesirli her halde “akonit” dir; değil mi?

Holli'nin gözlerinde de aynı zekâ parlamaya başlamıştı:

— “Akonitin” daha muvafık değil mi?

Rayli güldü:

— Evet, daha muvafık. İnsanın kanına bir kaç damla katılacak olursa tamamlı... Süratle mahve- der. Öldükten sonra da vücudun- da otopsi yapılsa bir şey anlaşıl- maz. Anlaşılacak daima şudur:

Kalp sektesil.

Kız sordu:

— “Akonit” veya “akonitin” denen maddeleri, reçetesiz almak kabil midir?

— Hayır.. Kat'iyen.

— Şu halde kimin aldığını bu- lup çıkaramaz mısınız?

— Siz tuhafınız yahu! Bir ze- hirlenme vakası olduğu vakit, büt- tün zabıtanın reçeteyi bulmağa koştuğunu sanıyorsunuz. Ve ihti- mal, böylece suçluyu bulacağımı- za hükmediyorsunuz. Bir zehirin ne suretle temin edileceğini ve ne olduğunu bulmak, kadın bul- mak gibi kolay bir şey zanedili- yor.

Fakat şakayı bırakalım. Mese- lâ sen Holli, arkadaşın Ceri'yi zehirlemek istedin. Ve meselâ o-

AŞK VE ZABITA ROMANI

23 ŞUBAT — 1940

nun kahvesine bir şey atmak is- tiyorsun. Ne yaparsın. Eczahane-

den zehir almak için reçete alma- ğa mı ihtiyaç görüyorsun? O ka- ğar ahhakkak eder misin. Elbette hayır.. Hangi zehirin münasip o- lacığını düşünürsün. Belki de,

evvelâ zehirlerle dair bir kitap a- lırsın. Sonra ne yaparsın?... Şu- racaktaki elli mil murabbar mesa-

fe içinde yüzlerce eczahane var. Bunlardan nöbetçi olan birine

gece yalnızken girer ve ısmarla- dığın bir şeyi eczacı hazırlamak-

la meşgulken, sen belki de ze- hir dolabından bir miktar aşırır

ve sıvırsın.

Ceri sükûnetle:

— Bak, bu hatırıma gelme- mişti.

— Evet. Senin hatırıma gelmez.

Fakat bir çok kimseler böyle dü- şünebilirler. Şimdi sizinle her- hangi bir iddiaya girişebilirim.

Buradan çıkalm. Bir saat sonra istediğiniz ilâçla dönebiliriz.

Her hangi bir hırsız bir eczaha- neden bir şişe Akonit çalar. Bu

havadis gazetelere akseder. Hay- di zabıtaya hücum.. Bu zehiri a- lan adamı meydana çıkarmak iş-

ten değilmiş gibi görünür. Eğer her hangi bir kimse zehiri ecza-

haneden satın alırsa, bulmak ko- laydır. Fakat çalarsa, onu bul-

mak, havada iz aramak nev'inden bir şey olur. Onun için....

— Evet, onun için!

— Onun için, ister “Akonit”

isterse “Akonitin” olsun, bunla- rın, hangi nebatattan çıkarıldığını bilen bir adamı da hesaba kat-

mak lâzımdır. “Akonit” denen zehir, “Papas kukuletesi” adı ve-

rilen bir nebatın kökünden çıkar. Bu nebatı, kendi bahçenizde de yetiştirebilirsiniz.

“Akonitin” ise, “Akonit” ten çıkarılan daha yüksek bir esans- tır. Les, böyle bir zehiri kendisi

imal etmiş olabilir. Meselâ.. Fa- kat sana ne oluyor?

Ceri hayretler içinde Rayli'ye

bakıyordu. Konuşmağa başladığı

vakit, sesi çatallaşmıştı.

— Ne mi oluyor? diye sordu.

Bir çok şeyler!... Ben sana bir noktayı söylemeği unuttum. Yemekten sonra Betti ve ben

bahçeye çıktık. Aşçıbaşı Marsel, orada dolaşıyordu. O zaten dai-

ma bahçede dolaşıyor. Hele bir- kere düşünelim: Gecelerin bah-

çede dolaşmanın manası nedir? Biz bahçeye çıkıp ta Marsel'i

gördüğümüz zaman, onu biraz hayrete düşmüş bulduk. Daha

doğrusunu istersen bizim gelişi- mizden hoşlanmadı.

— Orada ne yapıyordun?

— Biz de ne yaptığma merak etmiştik. Sorduk. Bir nebatın ye-

rini değiştirip bir başka yere dik- tiğini söyledi. Gerçekten bir çok

çiçekleri, yerlerinden sökmeye sa- vaşmıştı.

— Olduğu gibi söküp çıkarı-

yor muydu?

Holli söze karıştı:

— Fakat yerini değiştirmek istediğiniz bir nebatı, öyle hoyrat-

ça sökmek olamaz. Onun bir usulü vardır. Evvelâ etrafını kazar,

kökünü incitmeden çıkarırsın. Sonra senenin bu mevsiminde yer

değiştirmek olmaz.

Rayli bu sözleri iştir iştirmez derhal telefona koşmuş ve num- rayı bir çeviriyordu. Aradığını

bulduğu zaman kendi ismini ver- di ve Vilis isminde birini istedi.

Çabuk çabuk kuvvetle konuşu- yordu:

— Vilis sen misin?

Ben Rayli: Bu akşam Stanton- ların aşçıbaşısı, bahçeden bir çok

nebatlar sökmüş. Evet.... İştir- yorsun değil mi? Hemen onları

elde etmeğe çalış. Fakat bu saha- da çalıştığımızı orada hiç kimse-

nin bilmesini istemem. Bu sökü-

len şeyler, belki yığın halinde bir yerde duruyor, yahut bir se-

pet içindedir. Bodruma girin.

Belki de orada atmışlardır. Çöp-

leri yakmağa, mahsus fırında da-

olabilir. Eğer henüz yakılmış bir

şey bulursan küllerini al getir.

Anlıyor musun? Haydi bakalım.

Günlük bulmaca

50	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

SOLDAN SAGA:

- 1 — Beyaz hilâl — Emre mütaavaz.
- 2 — Anadolu'dan çıkıp İrak'a giden
- 3 — Sert bir cins taş — Vahid.
- 4 — Gözyaşı dökme — Talik et.
- 5 — Nisfîyenin bağı — Uçan mahluk — Ba-
- 6 — “A” gelirse aptalım başı — Ba-
- 7 — Cefa — Tersî eski bir İngiliz mu-
- 8 — Nota — Üst değil —
- 9 — Rüzgâr — Rütubet — Kamer.
- 10 — Boyun — Kenar değil.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Hindistanın şimalindeki bir
- 2 — Kırgı-
- 3 — Orta Asya-
- 4 — Çehrenin iki
- 5 — Eski Türk hakanlarından biri.
- 6 — Eski mis tohumun sürmesi.
- 7 — Temizliğin bağı — Sonuna “R” gelirse
- 8 — Dostluk.
- 9 — Ki-
- 10 — Nida-

49 NUMARALI BULMACAMIZIN

HALLİ.

SOLDAN SAGA:

- 1 — Isale, Kaim, 2 — Sarayburnu,
- 3 — Ana, Yemeği, 4 — Balkan, Pın,
- 5 — Eta, Mazul, 6 — Toma, Mesin,
- 7 — Rahi